

ligger i den ærede Ordfører for Venstres Politik og ikke i noget som helst andet at skyde dette Spørgsmaal ud *ad calendae Graecas*. Om det ærede Medlems Udtalelser om dette Spørgsmaal i øvrigt har jeg kun een Bemærkning at gøre. Naar det ærede Medlem mener, at der paahviler eller vil komme til at paahvile os særlig Neutralitetsforpligtelse eller Folkeforbundsforpligtelse, opfattet som Militærforpligtelse, paa Grund af vor geografiske Stilling ved Østersøen, har det ingen som helst Hjemmel i Folkeforbundspagten, og allermindst efter den Forklaring, som Folkeforbundspagten ved Tilsagnet om Tysklands Indtræden i Folkenes Forbund faar gennem Locarno-Aftalerne. Thi den vanskelige geografiske Stilling, som et Land kan have, vil efter Pagten og Locarno-Aftalerne ikke kunne paabyde dem større Forpligtelser, men tværtimod være at regne det vedkommende Land til gode med Hensyn til dets Mulighed for at træde ind med særlig militær Styrke. Jeg forstaar ikke den danske Tilbøjelighed til at søge at bortfortolke i en for os uheldig Aand, hvad der klart udtrykkes af alle de ledende Landes Statsmænd for Øjeblikket i Verden.

Til det ærede Medlem Hr. Samuelsen havde det været min Hensigt at gøre nogle faa Bemærkninger i Anledning af Udtalelser, han havde rettet til mig, men da jeg har faaet at vide af ham selv, at tvingende Grunde forhindrer ham i at være her for Tiden, skal jeg nøjes med at sige, at vi nok siden i Samlingens Løb faar Lejlighed til at veksle et og andet Ord om dette Spørgsmaal. Jeg skal derfor ikke komme ind paa det nu, hvor det ærede Medlem ikke vil faa Lejlighed til at høre min Udtalelse og eventuelt svare derpaa, hvis han maatte ønske det.

Det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen henstillede i Gaar til mig ikke at dvæle længere ved den tidligere Neergaardske Periode og mente hos mig at have fundet Udtryk for, at jeg heller ikke ønskede at gøre dette. Jeg havde sagt, at denne Periode er jo indanket for Historiens Domstol, og udtalt mit Skøn over, hvorledes Dommen vil falde. Det ærede Medlem rekapitulerede sin Skønsopfattelse af, hvorledes Dommen vil blive, og den faldt jo ikke meget sammen med min, men jeg har intet som helst Ønske om her i denne Rigsdag at føre Forhandlingerne for Historiens Domstol længere frem. Aktoratet og Defensoratet findes jo i de 5 sidste Rigsdagsaar og ligeledes alle Sagens Dokumenter, eller de fleste af dem, og derefter vil jo

Historien komme til at dømme. Det er for Resten højst sandsynligt, at Historiens Dom vil blive noget afvekslende; det plejer at være saaledes, at naar en Periode er blevet fordømt gennem hundrede Aar, og man saa tager den op til Eftersyn, bliver den rost af Historien. Der sker jo stadig en Omvurdering, det gaar i Bølgegang, og det er jo ogsaa muligt, at den Neergaardske Periode, naar længere Tid er gaaet, vil faa en Oprejsning, hvis da ikke Historien skulde betragte Perioden som saa ligegyldig, at den ikke vil beskæftige sig mere med den. Jeg vil derfor gerne mene, at Drøftelsen af denne Periode ikke behøver at føres videre her i Rigsdagen, og derfor skal jeg heller ikke gøre nogle Bemærkninger til, hvad det ærede Medlem Hr. Kragh fremførte om Skattepolitikken i den Periode, men kan nøjes med at henvise til, hvad jeg sagde ved den Lejlighed, og hvad jeg i de 4 foregaaende Aar har sagt om denne Skattepolitik. I øvrigt skal jeg kun sige, at det ærede Medlem jo slet ikke kom ind paa det, der var Kærnen i mine Betragtninger ved denne Lejlighed.

Det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen gjorde imidlertid nogle andre Bemærkninger, der skal være det sidste, jeg ønsker at dvæle ved ved denne Lejlighed. Først gjorde han mig den Fornøjelse at sige mig, at han har fulgt nogle Taler, jeg har holdt ude i Landet om den politiske Stilling, og citerede nogle Bemærkninger om den Deling, der efter mit Skøn var indenfor Venstre. Man holder jo altid mest af sine egne Ord, og det ærede Medlem, som i øvrigt gengav dem med den rigtige Forstaaelse af Meningen, brugte andre Ord. Jeg skal derfor gerne sige, hvad jeg har sagt. Jeg har sagt, at naar man betragter Venstres Vælgere, saaledes som Partiet er sammensat for Øjeblikket, maa man sige, de falder i 3 Dele: De, der er Venstre, og de, der tror at være Venstre, og de, der ved, at de ikke er Venstre. Saaledes er Venstres Vælgere for Øjeblikket delt. Jeg har ogsaa sagt — det er rigtigt —, at hvis Venstre bliver ved at føre en Politik paa at skjule denne Uenighed herinde, og navnlig skjule den gennem en negativ og passiv Politik, maa Resultatet nødvendigvis blive, at Partiet smuldrer baade til venstre Side og til højre Side. Hvis Partiet træffer en Afgørelse, vil det kun smuldre til den ene Side; hvis det gaar sammen med de Konservative i en ny Alliancepolitik, vil det aldeles utvivlsomt miste Medlemmer, som det mistede dem ved sidste Valg, og hvis det gaar ind i en mere demokratisk Alliance, vil det naturligvis